

Extern kvalitetsgranskning Tandteknikerprogrammet 2024–2025

Tandteknikerprogrammet, 180 hp, Göteborgs universitet genomgick år 2024-2025 en extern kvalitetsutvärdering enligt vid fakulteten upprättad 6-års cykel. Utvärderingen har utförts av en bedömargrupp, beslutad av Sahlgrenska akademien, och har baserats på dokument gällande såväl utbildningen som helhet, exempel på kurser från termin 1-6 samt exempelvis kursguider, examinationsuppgifter i enlighet med anvisningar för kvalitetsutvärderingar. Dessa dokument laddades upp i Sharepoint som bedömargruppen bjöds in till. Under ett platsbesök den 23–24 januari 2025 gavs bedömargruppen möjlighet att träffa representanter för institutionsledningen, programansvarig, lärare, studievägledare, studenter, alumner samt avnämare.

Bedömargruppen bestod av:

- Evaggelia Papia, lektor, tandtekniker, Malmö universitet, (ordf)
- Anders Berglund, lektor, specialisttandläkare, Umeå universitet
- Josefine de Broen, avnämarenrepresentant, Kungskronan dental AB, Kungsbacka
- Olivia Svensson, studentrepresentant, Malmö universitet

Bedömargruppen anser att programmet svarar upp/svarar upp väl mot 3 av 8 kriterier. Bedömargruppen anser att det finns brister i 5 kriterier men lyfter fram förbättringsmöjligheter i alla. Programledningen har i denna åtgärdsplan listat bedömargruppens rekommendationer och synpunkter utifrån respektive bedömningskriterium, prioriteringsnivå, planerad åtgärd, tidsplan, ansvariga samt uppföljning/resultat. Sammanfattningsvis har programmet redan påbörjat eller infört vissa förbättringar och planerar 14 varav 2 med hög, 5 med medel och 7 med låg prioriteringsnivå. Bedömargruppens rekommendationer är markerade med **Fet stil**, de övriga är synpunkter hämtade ur rapporten.

Åtgärdsplan Tandteknikerprogrammet 2025

Bedömningskriterium	Identifierad brist/ givet förslag	Prioriteringsnivå (hög/ medel/låg/ej prioriterad)	Planerad åtgärd	Tidsplan	Ansvarig(a)	Uppföljning/ resultat
1) Att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål	1.1 En gemensam satsning bör göras från tandtekniker- och tandläkarprogrammen för att skapa lärandeaktiviteter som är IPL-baserade.	Hög	Införa IPL aktiviteter tillsammans med TDL programmet.	Utredning/planering bör starta HT25. Tidigaste möjliga implementering HT2026.	- Programansvarig - Kursansvarig TTTB10 och TTOK10 - Kursansvarig TDL termin 5 eller 6	Avstämning med UK under 2027.
Bedömning: Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet Rekommendation	1.2 Mer fokus bör läggas på grundläggande kunskaper inom tandanatomi, nomenklatur och analogt kunna skapa en tand för att öva formseende och formkänsla	Medel	Undersöka behovet av mer manuell träning för tandanatomi och användning av korrekt nomenklatur. Jämföra mängden manuell träning vid de svenska lärosätena och föra en dialog med VFU handledare för att se hur de ser på det.	Start HT25	- Programansvarig - Kursansvarig tandanatomi och VFU	Följs upp av programansvarig senast 2026.
	1.3 Vad gäller examensarbete kan man se över hur urval av examensarbete har skett. Ett av de arbeten som fanns med är det tveksamt att kunna bedöma som godkänt då det brister i vetenskaplig förankring – det finns för få referenser till vetenskapliga artiklar	Ingen åtgärd	Bedömargruppen anser att en del examensarbeten saknar tandteknisk koppling. Det stämmer att vissa arbeten haft svårt att hitta relevant vetenskaplig litteratur då de inriktat sig mer på arbetsmiljön för tandtekniker. Sen HT24 har ett krav på redovisning av litteratur i projektplanen införts.	Genomfört sen tidigare	-	Alla examensarbeten som startade HT24 och presenterades VT25 hade en tydlig tandteknisk koppling och vetenskaplig förankring.
	1.4 Flytta båda examensarbetskurserna till höstterminen (t5) och båda VFU kurserna till vårterminen (t6).	Hög	Eftersom kurserna ges år 3 behöver inte utbildningsplanen ändras. Formuleringar i kursplaner gällande termin behöver göras. Studenterna på	Påbörjat och införs HT25	- Programansvarig - Kursansvariga	Uppföljning sker i kursvärderingar och programvärdering efter HT25 och VT26.

			termin 4 och VFU labben har tillfrågats om ändringen och har varit positiva.			
	1.5 Öka studentdeltagandet i kurs- och programvärderingar	Medel	Ytterligare insatser för att motivera studenterna att delta i kurs- och programvärderingar kan göras. Ett arbete för att hitta goda exempel på program som lyckats få högre andel svar kommer göras. Två studentrepresentanter utses för varje termin, vid terminsmöten med programansvarig kommer bl.a. kursvärderingar diskuteras. Se 2.2.	Läsåret 25/26	• Programansvarig • Kursansvariga	Resultat av arbetet kan mätas i deltagande i kurs och programvärderingar VT26 och framöver.
	1.6 Genomströmningen uppges vara god baserat på antal registrerade studenter och helårsprestation och ca. 50% av de som börjar utbildningen tar examen	Ingen åtgärd	Den nya utbildningsplan som infördes 2020 har haft två examinerade kullar. För HST och HPR så har sen 2020 dessa varit mellan 102-114% för HST och 96-116% för HPR. Prestationsgraden (bara inräknat innevarande år) har legat på 90-97% förutom 2020 då den var 80%. Dessa siffror är jämförbara med åren 2014-2019 och jämförbara med UKÄ:s senaste siffror (250522) där yrkesexamensprogrammen i Sverige mellan 2014/15 och 22/23 haft en prestationsgrad på 90-91%. När de gäller examensfrekvens så visar UKÄ:s data från 22/5-2025 att den har varit mellan 40 och 57% för Tandteknikerprogrammen i	-	-	-

			Sverige mellan 2011/12 och 2018/19. Vilket speglar situationen för de flesta små yrkesexamensprogrammen.			
	1.7 Siffrorna för godkännande av studenter/kurs stämmer inte helt utifrån underlaget (inkl. kursrapporter)	Ingen åtgärd	De kursrapporter som bedömargruppen fått tillgång till har sammanställts i anslutning till kursavslut. Vilket gör att det tredje men ibland även det andra omexaminationstillfället inte genomförts.	-	-	-
	1.8 Det föreligger en låg nivå av antal godkända studenter/tillfälle för de olika kurserna	Ingen åtgärd	Se 1.7	-	-	-
	1.9 Att rutiner för systematisk uppföljning samt en kontinuerlig omvärldsanalys i dialog med avnämare implementeras	Medel	Systematisk uppföljning av programmet sker med kursrapporter inom program och institution samt årligen med kursrapporter och programrapport enligt Sahlgrenska akademins rutiner. Alumnenkäter har genomförts två ggr tidigare med 10 års mellanrum som examensarbeten. Senaste gången var 2017. Ett utökat samarbete med avnämare har påbörjats. Gemensamma avstämningsmöten efter och uppstartsmöten inför VFU-kurs med VFU-handledare har införts från VT25.	Påbörjat VT25	- Kursansvarig TTTP10 & TTTP20 - Examinator TTTP10 & TTTP20	HT26
2) att undervisningen sätter studenternas lärandemål i centrum	2.1 Förtydliga kursplaner och studentinfo gällande AI användning inom program/kurser	Medel	Ingen ändring av kursplaner planeras. Däremot har ett allmänt dokument gällande tillåtna hjälpmedel vid skriftliga	Påbörjat	- Programansvarig - Kursansvariga	2026

			inlämningsuppgifter sammanställts. Sen kommer varje kurs få ta ställning till ytterligare användning och publicering på canvas på respektive kurs.			
Bedömning: Uppvisar brister kopplade till kriteriet avseende IPL Rekommendation	2.2 Inför terminsmöten med studentrepresentanter och OUR	Låg	Diskutera behovet av terminsmöten med studenter och OUR. Om önskemål finns, införa dessa 1gg/termin. OUR + studentrepresentanter från varje termin.	Läsåret 25/26	• Programansvarig • OUR	2026
	2.3 Bedömargruppen delar uppfattningen att med resurseffektiva antagningsprocesser skulle de studiemotiverade studenterna som söker till programmet kunna identifieras.	Låg	En grupp inom Utbildningskommittén har skapats för att undersöka möjligheter till alternativt urval på programmen vid IO.	HT25	• Grupp inom UK	HT25 eller när UK tar upp det
	2.4 Strikta och höga krav upplevs gälla initialt generellt, men att allteftersom kompletteringar får göras sjunker kraven. Det kan ibland upplevas som osäkert utifrån kriterierna, olika information och olika i bedömning när det är inlämning för bedömning eller endast återkoppling	Medel	För att klargöra vad som menas med denna kommentar, skriftliga eller praktiska inlämningar och i så fall vilka, planeras detta tas upp med studentrepresentanter. Därefter får diskussion föras inom lärargruppen om och vad som behöver åtgärdas.	HT25	• Programansvarig	2026
	2.5Handledningen ibland kan vara otillräcklig/tar för lång tid innan man får hjälp/återkoppling samt att olika bedömningar/prioriteringar utifrån satta kriterier görs	-	Se 2.4	-	-	-

	2.6 Tandteknikerstudenterna upplever att de känner sig utanför kårarbetet då det sköts av tandläkar- och tandhygieniststuderande.	Låg	Kårarbetet på IO sköts av studenterna vid IO. Studenter från alla programmen är välkomna att engagera sig. Tandteknikerstudenter har tidigare och nu deltagit i kårarbetet och även varit ordförande för OUR, SAKS och GUS. Det är viktigt att alla studenter på IO känner att de är en del av OUR. Programmets roll i detta är dock begränsad. Programansvarig planerar att diskutera saken med OUR och undersöka möjligheten till ett mer inkluderande förhållningssätt.	Läsåret 25/26	- Programansvarig - SAKS/OUR	2026
	2.7 Enligt tidigare kommentar, saknas IPL	-	Se 1.1	-	-	-
3) att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet	3.1 Hur litteraturen väljs till respektive kurs är oklart	Ingen åtgärd	Kommentaren från bedömargruppen är vag och svår att agera på.	-	-	-
Bedömning: Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet Rekommendation	3.2 Litteraturlistor behöver uppdateras med tydlighet om vad som är obligatoriskt och rekommenderat	Låg	Övergången mellan uppladdade litteraturlistor och att skapa litteraturlista direkt i GUBAS eller nu Ladok har gjort att distinktionen mellan obligatoriskt och rekommenderad litteratur har fallit bort. Detta ska ses över.	Läsåret 25/26	Kursansvariga	Arbetet med litteraturlistor är kontinuerligt och görs inför varje termin.
	3.3 Se över behovet av fler riktiga patientarbeten	Låg	Ta reda på vad alumner och studenter menar med "riktiga patientarbeten", ifall det gäller praktiskt arbete på undervisningslaboratorier eller under VFU kurserna.	Läsåret 25/26	Programansvarig	2026

	3.4 Höja kvaliteten vid opponering	Ingen åtgärd	Bedömargruppen föreslår att lägre termin ska vara med och lyssna på presentationerna för examensarbetet. Detta görs redan då termin 4 är schemalagda att delta vid dessa.	Görs redan	-	-
	3.5 Formen för examensarbetet ses över för att kunna ge resurseffektiv handledning och måluppfyllelse för godkänt. Det är få som blir godkända på första tillfället på kurserna och med en stor spridning på måluppfyllelse.	-	Se 1.3 Upplägget med uppdelad kurs innebär dock inte att studenterna alltid är få godkända. VT25 presenterade alla utom en grupp på ordinarie tillfälle (den sista gruppen inom 2 veckor) och 12 av 17 studenter var godkända innan examensdagen. De 5 som är kvar förväntas ha justerat sina arbeten inom kort.	-	-	-
4) att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll	4.1 Vilka som handleder och hur man väljer handledare till examensarbete framgår inte. Det finns begränsningar utifrån kompetens, och hur många examensarbeten man klarar av att handleda med god kvalitet.	Ingen åtgärd	Hur valet av handledare går till förklarades på platsbesöket. Lärare på tandteknikerprogrammet och lektorer på ffa avd för oral protetik/dental materiallära handleder. Ingen handledare har mer än 2 TT grupper.	-	-	-

Bedömning: Uppvisar brister kopplade till kriteriet, se rekommendation	4.2 Önskvärt att fler av lärarna har magisternivå med inriktning mot tandteknik.	Medel	Se 4.4. Av 6 lärare är en docent, en har magister (tandteknik) och en magister med annan inriktning. Två har gått kurser på avancerad nivå med målet magister inom tandteknik. Programmet uppmanar lärarna att fortsätta meritera sig i den riktningen.	Pågående	- Programansvarig - Sektionschef	2027
	4.3 Tid behöver ges för pedagogisk och branschspecifik utveckling	Medel	Se 4.2 och 4.4. Behovet av utveckling finns och möjligheterna till detta diskuteras kontinuerligt med ledningen för IO.	-	-	-
	4.4 Se över kompetensförsörjning samt tydliggör vilken/vilka satsningar som planeras	Medel	Programmet håller med om att en kompetensförsörjningsplan bör färdigställas.	2026	- Programansvarig - Sektionschef	2027
5) att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov	5.1 Avnämare anger att det är viktigt för professionen att det finns ett nära samarbete och att utbildningen är relevant. De anser att man hade kunnat få ha mer samarbeten med utbildningen och labb där möten och forum för diskussion mellan lärosätet och avnämare (ex. VFU-handledare) arrangeras.	Medel	Se 1.9.	-	-	-
Bedömning: Uppvisar brister kopplade till kriteriet, se rekommendation	5.2 Avnämarna uppger att de har anställt en del studenter efter praktiken. De ser skillnad i att studenterna har mer kunskap inom det digitala process/arbetsflödet än tidigare årskullar, men lägger tyngdvikt på att man inte kan förlita sig på AI och CAD/CAM. De ser brister i grundkunskapen, speciellt vad	-	Se 1.2	-	-	-

	gäller anatomin/tandanatomi då det har varit tydligt att man inte kan designa ordentligt eller lägga porslin anatomiskt korrekt. De har även identifierat brister i användning av rätt nomenklatur samt kunskapsluckor inom bettfysiologi					
	5.3 Bedömagruppen hittar ingen tydlig hänvisning i tillgänglig dokumentation, se punkt om kvalitetsgranskning. Det framgår inte om det görs en omvärldsanalys och vid två tillfällen har alumnuppföljning gjorts med 10 års mellanrum.	-	Se 1.9	-	-	-
	5.4 Ett exempel som framkom vid platsbesöket var att läraaktiviteter inom ortodonti under utbildningen upplevs för liten i relation till marknadsbehovet	Låg	Se 1.9. Se över behovet av t.ex. mer ortodonti i grundutbildningen. Ortodonti togs bort från de praktiska kurserna till den nya utbildningsplanen.	VT26	• Programansvarig • Kursansvarig • Ämnesföreträdare Ortodonti	2026
	5.5 Studentrepresentant lyfter att det behövs mer träning/ förberedelser innan man kommer ut på sin VFU. Fler realistiska kliniska fall under utbildningen är önskvärt, tillika mängdträning som är svårt att uppnå, men är ett av målen under VFU-perioden	-	Se 3.3	-	-	-
6) att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen	6.1 Att kurs- och programutvärdering genomförs är tydligt, men det låga svarsdeltagandet ger inte tillräckligt underlag.	-	Se 1.5	-	-	-
Bedömning: Uppvisar brister kopplade till kriteriet, se rekommendation	6.2 Oklart hur delaktiga tandteknikerstudenterna är i driften och planeringen av deras utbildning. Kursvärderingar – de studerande	-	Se 1.5	-	-	-

	ska ges möjligheten att delta i denna men deltagandet var 24,5 och 33% för 2023 och 2024.					
	6.3 Kursrapport ska skrivas avseende avvikelser och åtgärder av vikt och dessa ska presenteras för programansvarig som rapporterar vidare till utbildningskommittén. Det framgår inte riktigt tydligt om och hur det görs, samt hur man följer upp åtgärderna. Kursrapport presenteras vid nästa kursstart, samt delges de studenter som gått kursen för att visa på studentinflytande och uppföljning av identifierade åtgärder?	-	Se 1.9. Kursrapport och sammanställning av kursvärderingen presenteras via canvas för den aktuella kursen. Vid kursstart nästa läsår presenteras den för de nya studenterna och vilka åtgärder som är gjorda.	-	-	-
7) att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger	7.1 Finns aktiviteter som arrangeras av studentkår och som tandteknikerstuderande inte bjuds in till, tex. lunchmöten då det är företagen som riktar sig till specifika målgrupper. Alumn- och studentrepresentant uppger att man känner sig övergiven av kåren, och att man inte får vara med på föreläsningar med tandläkarna.	-	Se 2.6	-	-	-
Bedömning: Sammantaget svarar väl upp mot kriteriet Rekommendation	7.2 Student- och alumnirepresentant lyfter att studenter känner en viss stress inför VFU-perioden. Det finns stöd om man får ett nej från praktikplatserna. Verksamheten är medvetna om utmaningen och problemet har framförts av både studenter och verksamheten i OUR.	Låg	Se 7.4. Att ge alla studenter en VFU plats på önskad geografisk plats är en utmaning för programmet. Tyvärr finns inte VFU platser till alla studenter i Göteborgsområdet. Därav ges följande information i utbildningsplanen: "VFU är förlagt till en arbetsplats i Sverige. Det finns även möjlighet till VFU-placering utanför Sverige.	HT25	• Kursansvarig	HT26

			Placeringen kan innebära kostnader för resor och tillfälligt boende för studenten”. I kursplanerna ges informationen igen och kursansvarig har individuella möten med studenterna i god tid inför VFU för att se vilka önskemål som finns. För förtur till VFU plats används IO:s prioriteringskriterier. Alla studenter som har förtur enligt dessa får en VFU plats i Gbg. Om man inte har skäl till förtur kan man behöva flytta till annan ort under kursen. För att det ska ske på ett bra sätt uppmanas studenterna själva ge förslag på stad. Kursansvarig kan då ge exempel på laboratorier som studenten kan kontakta. Det finns ett värde i att studenten själv kontaktar laboratoriet och presenterar sig då detta kan bli en framtida arbetsplats eller referens. Informationen till studenterna kan alltid förtydligas.			
	7.3 Arbeta aktivt med att få bort hierarkiska strukturer bland professionsutbildningarna inom akademien. Utifrån alumn- och studentrepresentantens återkoppling rekommenderas det att ledning och program ska uppmuntra tandteknikerstuderande att	-	Se 2.6. Programmet är dock frågande till vilka aktiviteter under schemalagd tid som det inte ges möjlighet till.	-	-	-

	delta i olika aktiviteter genom att skapa förutsättning (att det finns lucka i schemat) för att kunna delta.					
	7.4 För VFU-perioden vore det bra om man kan ge det stöd och den uppbackning som behövs för att undvika ofrivilliga studieuppehåll pga. av att man inte får en VFU-plats.	-	Se 7.2. Ingen student har någonsin tagit studieuppehåll för att den inte fått en VFU-plats. Däremot kan enstaka student sen 1993 tackat nej till alla erbjudna platser utanför Gbg trots avsaknad av prioriteringsskäl.	--		-
8) att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs	8.1 Kvalitetssystem finns och årlig uppföljning av kurs- och programutvärdering görs. Det framgår ej tydligt studentinflytande och HUR och VAD som sammanställs, följs upp och tillämpas för kommande kurser. Brister i kursrapporterna och systematisk dokumentation av innehåll.	-	Se 1.9	-	-	-
Bedömning: Uppvisar brister kopplade till kriteriet, se rekommendation	8.2 Det vore bra om en självvärdering/ programanalys gjordes årligen. Arbetskrävande det första året men är mycket bra att ha både för en analys av det egna programmet och UKÅs framtida utvärderingar.	Ingen åtgärd	Se 1.9	-	-	-
9) Övriga synpunkter från bedömargruppen	9.1 IPL måste införas mellan tandtekniker- och tandläkarprogrammen. Det måste inte vara så omfattande och komplicerade samarbeten/uppgifter. Ytterligare förslag på IPL-aktiviteter: Enklare uppgifter som färgtagning på vuxenkliniken och avtrycksutvärderingar av riktiga	-	Se 1.1	-	-	-

	avtryck som tas i samband med protetiskt arbete. Skriva rekvisitioner ihop med tandläkarstudenter för att "riva barriärer" dels mellan yrkesgrupperna, dels barriären och osäkerheten många studenter bär på sett till kommunikationen sinsemellan (användandet av korrekt terminologi och nomenklatur).					
--	--	--	--	--	--	--